17. 4. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

RPSN v reklamě

Nedávno zaujal veřejnost razantní zásah televizní rady proti reklamě spotřebitelského úvěru. V této souvislosti se objevila otázka, k čemu vlastně známé „RPSN“ slouží a zda má skutečnou vypovídací hodnotu o úvěru jako celku či jde jen o formalitu. Zde je odpověď.

V oblasti nabízení spotřebitelských úvěrů se zákazníci do roku 1987 v celé Evropě špatně orientovali. Spotřebitelský úvěr je totiž většinou natolik složitý, že se při jeho propagaci snadno klame: úvěr je nula, ale za tzv. zpracování smlouvy zaplatíte; anebo je poskytnutí úvěru zdarma, ale úroky pěkně zůstávají – a podobně.

Proto v roce 1987 vydala Evropská komise zvláštní direktivu 87/102/ES, kde nařídila povinnost uvádění roční procentní sazby nákladů (to jest RPSN) v reklamě jako vzorce, který zahrnuje všechny podstatné prvky úvěrů a vytváří pro zákazníky jediné porovnatelné číslo. Direktiva je implementována zákonem číslo 321/2001 Sb.

Vzorec výpočtu RPSN zahrnuje všechny podstatné znaky úvěrů a díky RPSN tak existuje zákonem stanovený jediný nástroj pro objektivní porovnávání spotřebitelských úvěrů či pro informování o jejich parametrech. Z toho vyplývá, že kde je například ve srovnávací reklamě uvedeno srovnání RPSN u různých úvěrů, tam je srovnání provedeno podle zákona ve všech relevantních znacích. Cíl zavedení RPSN je skutečně takový, že tam, kde je poctivě vypočítáno a uvedeno, je díky tomu celá reklama na úvěr poctivá. Otázka, zda se to podařilo i v Česku, zůstává otevřena – obávám se totiž, že s hodnotami úvěrů dokážeme klamat i s RPSN anebo nebývá RPSN správně vypočteno. ČOI sice uvádí, že poctivost RPSN sleduje (po vlně sankcí v roce 2006), ale není zcela zřejmé, s jakým reálným úspěchem.

S několika málo výjimkami (úvěr na nemovitosti, úvěr přes 800.000,- Kč, úvěr kratší tří měsíců apod.) podle zákona platí, že jestliže je nabízen spotřebitelský úvěr nebo zprostředkování smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, reklamou nebo nabídkou zboží nebo služby obsahující úrokovou sazbu nebo jakékoli údaje týkající se nákladů na úvěr, musí být jejich součástí roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr nebo příklad jejího výpočtu.

Roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr se vypočítá podle následujícího vzorce, který vskutku nevypadá jendoduše:

$$\text{suma}_{K=1}^{m} \frac{AK}{(1+i)^{tK}} = \text{suma}_{K'=1}^{m'} \frac{A'K'}{(1+i)^{tK'}}$$

Chcete-li si RPSN přepočítat, stačí do vzorce dosadit tyto hodnoty: K je pořadové číslo půjčky téže osoby, K´ je číslo splátky, AK je výše půjčky číslo K, A'K' je výše splátky číslo K', suma značí celkový souhrn, m je číslo poslední půjčky, m' je číslo poslední splátky, tK je interval, vyjádřený v počtu roků a ve zlomcích roku, ode dne půjčky č. 1 do dnů následných půjček č. 2 až m, tK' je interval, vyjádřený v počtu roků a ve zlomcích roku, ode dne půjčky č. 1 do dnů splátek nebo úhrad poplatků č. 1 až m' a konečně i je hledaná roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr, kterou je možno vypočítat, buď algebraicky nebo numericky opakovanými aproximacemi na počítači, jestliže jsou hodnoty ostatních veličin rovnice známy buď ze smlouvy nebo odjinud.

JUDr. Filip Winter, advokát
110 00 Praha 1, Na Příkopě 25
www.akwinter.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Lze sjednat kupní smlouvu s „utajenou“ kupní cenou?
- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Koncentrace řízení v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu
- Aktuální závěry ÚS a ESLP k právům biologického otce (První část – judikatura Ústavního soudu ČR)
- Podílové spoluvlastnictví manželů po rozsudku SDEU ve věci C-300/25 Duftošek
- Předkupní právo jako možná past
- Sleva z kupní ceny vadné nemovitosti podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu
- Povinnosti transparentnosti podle AI Actu
- Když rodič nepředá dítě - náhradní péče a úhrada nákladů podle novely rodinného práva